

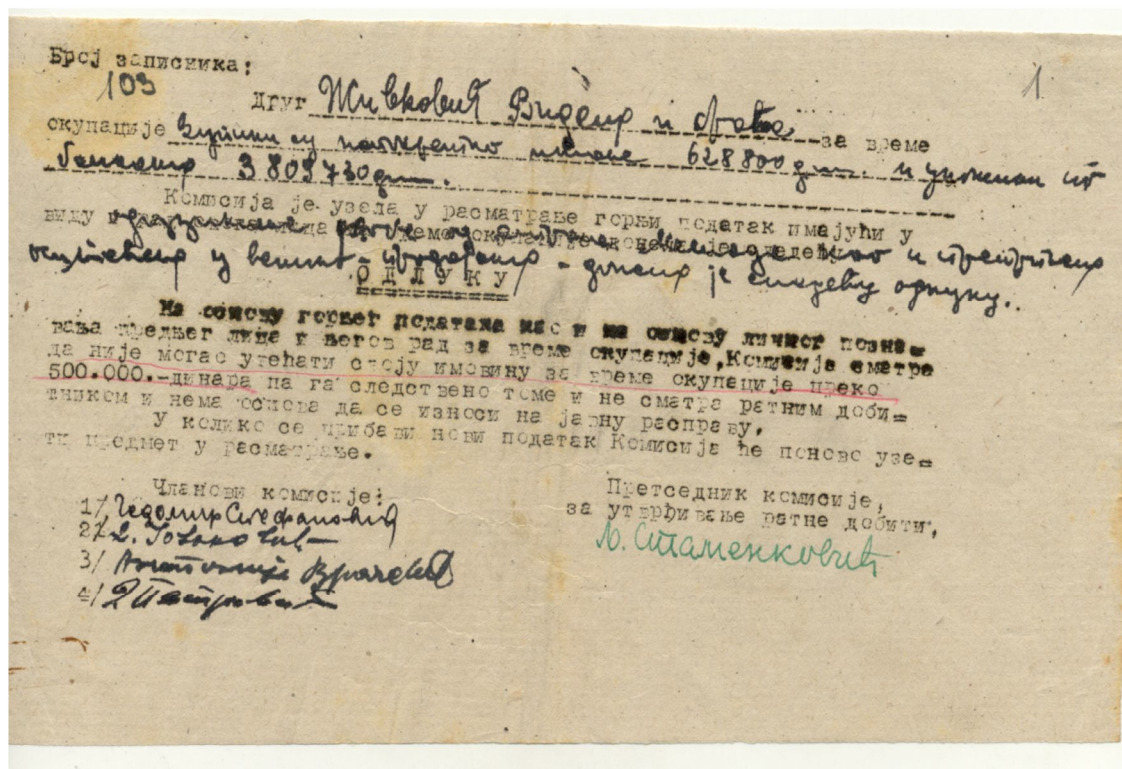
свога подручја, да у року који не може бити

Пријава ратне добити стечене за време окупације

дужи од 30 дана, поднесу пријаве прихода о ратној добити у времену од 6. 4. 1941 - 9. 5. 1945 год. Ако приход прелази суму 500000 окупационих – Недићевих динара, односно 25000 динара ДФЈ, па према томе подпада под удар Закона о одузимању ратне добити стечене за време окупације.²

Комисија која утврђује висину ратне добити истовремено изриче и казне из Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације. Ова казна износи за лица која пријаву нису поднела по општем јавном позиву 15 % од утврђене ратне добити, а 30 % за лица која пријаву нису поднела ни у року одређеном посебним писменим позивом.³

Срески (градски) односно окружни Народни одбори истовремено са именовањем чланова комисије именују референта за ратну добит из редова финансијских службеника. Задатак овог референта је била да састави за комисију предлоге о висини ратне добити на основу пријава, реферата где не постоји пријава и прикупљених података односно личног сазнања.⁴

Одлука на уложену жалбу којом се Живковић Виден и браћа, не сматрају ратним добитником

Приликом подношења пријава, у неким од изјава ратних добитника наводи се: „У доба окупације претила је опасност од инфлације новца која је предстојала, а новац је губио своју сталну вредност на тржишту, да се неби претрпела штета привредници и занатлије су се одлучивали на куповину некретнина”.

² Службени лист ДФЈ бр.52|1945. стр. 454

³ Службени лист ДФЈ бр.36|1945. стр. 296

⁴ Службени лист ДФЈ бр.52|1945 стр. 454

Комисија при Градском народном одбору у Нишу за утврђивање ратне добити доноси правоснажну одлуку. Ако ратни добитник није задовољан првостепеном одлуком, којом му је потврђена висина ратне добити, он улаже жалбу Комисији за одузимање ратне добити при Окружном народном одбору у Нишу, надлежној да одлучује у другом степену. Одлуке другостепене комисије којима се оснажују или преиначују првостепене одлуке достављају се Поверенику за финансије народног одбора надлежног за наплату ратне добити.

Пошто су прикупљени основни подаци у току 1945. године, Градска комисија за обезбеђење и наплату ратне добити утврдила је 1. маја 1946. године следеће стање ратне добити:

Број пред.	Осуђено	Ослобођено	Нерешено	Ратна добит	Казне	Укупно
634	154	468	12	52,747.357	7,709.453	60,456.810

Социјални састав горе утврђених ратних добитника је следећи:

Занимање	Број	Осуђено	Ослобођено	Износ добити	Није решено
трговаца	169	70	92	21,715.210	-
занатлија	105	35	65	19,507.700	5
кафеџија	20	8	12	1,823.000	-
индустријалаца	15	8	2	8,499.500	5
чиновника	14	6	8	388.700	-
лекара	10	6	4	1,430.500	-
апотекара	10	9	1	4,945.000	-
земљорадника	3	-	3	-	-
радника	2	1	1	166.000	-
адвоката	1	-	-	-	-
осталих	285	4	279	1,981.200	2
Укупно	634	154	468	60,456.810	12

После извршене ревизије број проглашених ратних добитника сведен је у другој половини 1946. године на 38 и то: трговаца 19, индустријалаца 8 и осталих 11.⁵

Ратни добитник је дужан да плати ратну добит одмах по правоснажности одлуке о утврђивању ратне добити. Ако ратни добитник не може цео износ уплатити одједном, може Комисија, која му је ратну добит и утврдила, одобрити да тај износ уплати у одређеним ратама највише за шест месеци.⁶ Ако Повереник за финансије, надлежан за наплату, утврди да ратни добитник не може да плати у готовом износ ратне добити, а његова молба за плаћање у месечним ратама се не прихвати,

⁵ Група аутора, Ниш у вихору ослободилачког рата (1941- 1945)

⁶ ИАН, фонд Среска Комисија за ратну добит, распис бр. 55|46

приступа се принудној наплати. Принудна наплата се врши преносом имовине на државу.⁷

Пренос на државу врши се на основу пописа и процене имовине ратног добитника, који обавља Комисија за мере обезбеђења и наплате ратне добити при Градском народном одбору Ниш. Комисија доставља записник о извршеном попису и процени Поверенику за финансије при ГНО у Нишу, надлежном за наплату ратне добити.

Сва наплаћена средства на име ратне добити, преносила су се Фонду за обнову земље и помоћи пострадалим крајевима.

Стање грађе: хронолошки распон година фонда је 1944 – 1949. Фонд се састоји од 8 кутија. Грађу чине: Општи регистар ратних добитника; записник одржаних расправа 1945 – 1946; деловодни протоколи Комисије за ратну добит ГНО

ИЗВОД

О кретању и наплате ратне добити, састављено по наређењу Министарства
финансија бр. 102213 од 11 септембра 1947. год.

Рој ратних добитника	Утврђена ратна добит	Конфисковано национална имовина	Национализована имовина	Остало да се наплати	Реализована ратна добит	Остало не наплаћено	Примедба
11	2,463.890	/	304.750	2,159.140	38640	1,409.000,711.500	

Напомена:
Будозибарић Ниша из Тополице осуђен је као ратни добитник на Дин. 500.000.- исту није исплатио, имао му је потпало под удар аграрне реформе, и чека се решење Министарства пољопривреде Србије, да му додели 5 хектара на слободно располагање. Чим се ово прими, образоваће се комисија и од овог имаће извршити пренос на државу, јер исти није имао готов новац да плати. Ово ће се учинити у току овог месеца.
Тошић Цветан из села Јаблина, осуђен је као ратни добитник на Дина. 172.500.- Готовог новца није имао да исплати, комисија је извршила попис непокретну имовину и ставио је предлогу суда за доношење решења. Исти се жали Јавном Тужилаштву и као предмет је послат на решење. До данас није пришао.
Рајковић Александар из Г. Метејевца осуђен је као ратни добитник на Дин. 115.000.- од истог је наплата извршена преносом имовине на државу за Динара 76.000.- ресто од Динара 39.000.- наплатиће се, када се пронађе имовина на Рајковића, јер је сву своју имовину раније продао и немо од чега да се ова сума наплати.

Референт ратне добити
Стево В. Јовановић

Повереник за финансије,
Бранко С. Јовановић

Ниш 1945 – 1946, 3 свеске; дневник о наплати ратне добити 1946 – 1948; месечни извештаји ратне добити за 1947, 1948, 1949; расписи; спискови (жалби ратне добити при СНО Ниш, послатих позива за ратну добит, лица- ратних добитника предложених Комисији за ратну добит при ГНО Ниш, ослобођених пред првостепеном Комисијом, осуђених пред првостепеном Комисијом, предмета по којима је донешена одлука другостепене Комисије, евиденције реферата); пописник пријава ратне добити; пописник индивидуалних позива; распоред ратних добитника првог, другог, трећег и четвртог реона; евиденција анонимних достава; евиденција поднетих молби о оброчној отплати; евиденција уручених жалби; пријаве ратне добити при ГНО Ниш; разна уверења (потврде, признанице,

Извод о кретању и наплати ратне добити, састављено по наређењу Министарства финансија бр. 102213 од 11 септембра 1947. године

пореске пријаве, билансе, катастарске листове); доставнице; позиве, саслушања и изјаве; комисијске извештаје и записнике; пописе и процене покретне и непокретне

⁷ ИАН, фонд Среска Комисија за ратну добит, распис бр. 362/46

имовине; одлуке првог и другог степена комисије; жалбе и судска решења; Кутија бр. 8 (1945-1946.) садржи пријаве при СНО Ниш које су поднете са територије следећих општинских народноослободилачких одбора: Белотинац, Брзи Брод, Горња Врежина, Горњи Матејевац, Горње Међурово, Јелашница, Каменица, Кнез Село, Лалинац, Малча, Нишка Бања, Островица, Поповац, Прва Кутина, Трупале и Чокот.